

S. J.

Adwokaci Krakowscy w Powstaniu Warszawskim

Palestra 49/7-8(559-560), 320-321

2004

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

MEMORI CUSTODIRE

ADWOKACI KRAKOWSCY W POWSTANIU WARSZAWSKIM

Udział adwokatów w Powstaniu Warszawskim jest przedmiotem bardzo wielu opracowań. Ale do nich będą sięgać przede wszystkim historycy. Żyje też pamięć o uczestniczeniu w Powstaniu Koleżanek i Kolegów adwokatów, ale często zawęża się ona do kręgu rodzinnego czy grona przyjaciół i znajomych.

Konwent Seniorów przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Krakowie w grudniu 2003 roku uznał, że 60. rocznica Powstania Warszawskiego jest wyjątkową okazją od przypomnienia zarówno własnemu środowisku jak i szerszym kręgom społeczeństwa znaczącego udziału ludzi z naszej Korporacji, którzy w różnych okolicznościach i uwarunkowaniach, ale zawsze z potrzeby spełnienia swego patriotyzmu, walczyli w szeregach powstańczych. Odpowiednia uchwała Konwentu spotkała się z przychylnym odzewem zarówno Okręgowej Rady Adwokackiej w Krakowie jak i Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie. NRA i jej Prezydium nadały omawianej inicjatywie wymiar ogólnopolski przez ufundowanie tablicy na frontonie siedziby NRA w Warszawie honorującej udział wszystkich adwokatów i aplikantów w Powstaniu a także przez zaznaczenie tego udziału w sposób szczególny w Muzeum Powstania Warszawskiego.

Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie uznała za godną poparcia ideę upamiętnienia udziału w Powstaniu Warszawskim dwóch krakowskich adwokatów. W szczególności wobec istnienia udokumentowanej wiedzy o działaniu w Śródmieściu Warszawy w okresie od 2 sierpnia 1944 roku do końca Powstania placówki radiowo-informacyjnej pod kryptonimem „Anna”, której dowódcą był adw. dr Kazimierz Ostrowski a członkiem jej załogi adw. dr Adam Dobrowolski, wzięto pod uwagę umieszczenie odpowiedniej tablicy. Było to tym bardziej możliwe, że dom, w którym działała placówka radiowa przy ul. Marszałkowskiej nr 62 jako jeden z nielicznych w Warszawie zachował się omal nienaruszony w czasie działań i walk powstańczych.

Starania zmierzające do zrealizowania takiej inicjatywy spotkały się z życzliwym przyjęciem Biura Miejskiego Systemu Informacji w Warszawie, dzięki któremu właśnie na kamienicy przy ul. Marszałkowskiej 62 zainstalowano tzw. moduł informacyjny z napisem zawierającym w swej treści przypomnienie, że w tym domu w okresie Powstania Warszawskiego w miesiącach sierpień i wrzesień 1944 działał punkt informacyjno-radiowy – radiostacja ANNA pod dowództwem dr. Kazimierza Ostrowskiego pseud.

Olesza, w skład której wchodził m.in. dr Adam Dobrowolski pseud. Sawicki i Władysław Bartoszewski pseud. Teofil, jako placówka Biura Informacji i Propagandy (BIP) Komendy Głównej AK, spełniając istotną powierzoną jej rolę w zakresie łączności i informacji podczas działań powstańczych. Tablica zawiera także symbol Polski Walczącej.

Uroczyste odsłonięcie tej tablicy wpisało się w czas obchodów 60-tej rocznicy Powstania Warszawskiego. Nastąpiło w dniu 7 sierpnia 2004 roku o godzinie 12-tej. Dzięki wybitnemu wsparciu organizacyjnemu ze strony Prezydium NRA a w szczególności Pana Prezesa Stanisława Rymara oraz Pana Redaktora Naczelnego „Palestry” Stanisława Mikke, wiceprzewodniczącego Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa uroczystości nadano rangę ważnego wydarzenia. Zgromadziła ona przedstawicieli Prezydium NRA, Senioratu Adwokatury Warszawskiej, przedstawicieli władz Miasta Stołecznego Warszawy i Instytutu Pamięi Narodowej a także rodziny adwokatów, których nazwiska upamiętniono na odsłanianej tablicy. Byli też przedstawiciele prasy i warszawskiej telewizji. Nie zabrakło również adwokatów najmłodszych pokoleń i ich dzieci.

Aktu odsłonięcia tablicy dokonali wspólnie Prezes NRA Stanisław Rymar i prof. Władysław Bartoszewski – Przewodniczący Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, jako zaproszony na tę uroczystość Gość Honorowy. Wydarzeniu towarzyszył poczet ze Sztandarem Adwokatury Polskiej.

Pan Prezes NRA otwierając uroczystość i przypominając sylwetki adwokatów dr. K. Ostrowskiego i dr. A. Dobrowolskiego m.in. wskazał na zmienność losów, które Jemu – kiedyś Ich uczniowi – obecnie pozwoliły na odsłanianie tablicy ku Ich pamięci.

Zaproszony do zabrania głosu Pan prof. Władysław Bartoszewski ożywił miejsce, przy którym stali zgromadzeni poprzez wspomnienie wydarzeń, których był uczestnikiem jako najmłodszy ówczesnie członek załogi właśnie tej placówki radiowej „Anna”. Określił znaczenie radiostacji wspomagającej działania powstańcze poprzez oszczędzanie życia i zdrowia służb łącznościowych. Przypomniał nazwiska znamienitych osób, które w czasie powstania – jako żołnierze Armii Powstańczej – miały kontakt z radiostacją. Podkreślił wagę upamiętniania dla przyszłych pokoleń takich miejsc, jak to przy którym uroczystość zgromadziła słuchaczy. Nadał też mówca bardziej osobisty charakter swemu wystąpieniu, kiedy wspominał, jak jego rola podkomendnego każdego z upamiętnianych adwokatów zmieniała się w dożgonną przyjaźń z Nimi. Nie sposób w kilku słowach streścić bogactwo wrażeń, wspomnień i refleksji przekazanych przez Mówcę w tym wystąpieniu. Umieszczenie własnego nazwiska na odsłanianej tablicy prof. W. Bartoszewski potraktował jako danie świadectwa prawdzie historycznej.

Uroczystość zakończyło złożenie kwiatów od Prezydenta Warszawy Lecha Kaczyńskiego, Prezesa Instytutu Pamięi Narodowej Leona Kieresa i Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej a także uczestników zgromadzonych pod tablicą.

S.J.